

Beyond Energy Action Strategies

D.3.3 – Training workshop report on sustainable management of local SEAPs

	Workshop title	Date realised	Location
1	How to develop an ambitious and influential SEAP	15-09-2015	Asse, Belgium
2	How to develop an ambitious and influential SEAP	22-09-2015	Leuven, Belgium

Submission date: September 2015

Co-funded by the Intelligent Energy Europe Programme of the European Union

CONTENTS

1	Workshop 1	3
1.1	General	3
1.2	Description and overall evaluation.....	3
1.3	Outcomes and conclusions.....	3
1.4	List of Participants	4
1.5	Agenda.....	6
1.6	Photos.....	6
1.7	Dissemination material	7

1 Workshop 1

1.1 General

Topic	How to develop an ambitious and influential local SEAP
Date	15 & 22-09-2015
Location	Asse
Number of participants	16 + 31

1.2 Description and overall evaluation

Objective: Building capacity within the local authorities' climate teams on development and implementation of sustainable energy action plans.

Summary: 4 workshops with the same content were held on sustainable energy action planning. We chose for several workshops divided in smaller groups (maximum 15 participants each) instead of one workshop with a large group, to stimulate interaction and discussion. In total 47 people from 47 municipalities (1 person per municipality) participated in the workshops. Purpose of the workshops was to support the 58 municipalities who signed the Covenant of Mayors in June 2014 with the development of good and ambitious SEAPs. PFB aims for climate neutrality in 2040, together with these 58 municipalities. Aim is to have as much SEAPs as possible ready and submitted by November 2015, although their official deadline is autumn 2016.

The workshop consisted of three parts: an introduction on SEAP template and procedures of the Covenant of Mayors, followed by an explanation how to develop a SEAP, how to integrate CO₂ reductions estimations and climate & energy measures.

During the second part, a summary and analysis was given of the policy recommendations from the provincial study on climate neutrality, and how to integrate these policy measures in local municipal climate & energy policy and their local SEAPs. Thirdly, an interactive workshop on how to successfully implement good, ambitious and influential climate & energy measures. Some good examples were given on mobility projects, land use planning, building renovation, etc, and explained step by step, followed by a discussion with the whole group.

The participants participated actively and interacted with each other and the trainer during the whole workshop.

1.3 Outcomes and conclusions

After the workshops, the municipal officers that are assigned to develop their local SEAP understood well the templates and procedures of Covenant of Mayors. More important, they learned about good examples of successful planning and implementing of local energy policies and local SEAPs and how to integrate these in their own SEAPs and in the implementation of their local climate & energy policy. All participants participated actively in the discussions.

Although some officers pointed out some problems with the lack of time or political support to prepare well and implement their SEAPs, they all appreciated the lessons learned in the workshop.

1.4 List of Participants

15-09-2015, morning and afternoon:

Name	Organization	Position in the organization
Thomas Pieters	Municipality of Beersel	Climate officer
Lucy Simon	Municipality of Gooik	Sustainability officer
Hilde De Stordeur	Municipality of Grimbergen	Environmental officer
Anja Mertens	Municipality of Herne	Environmental officer
Lieve Muyldermans	Municipality of Kapelle-op-den-Bos	Environmental officer
Marc Bruylandt	Municipality of Lennik	Environmental officer
Joëlle Gérard	Municipality of Liedekerke	Environmental officer
Mieke Denys	Municipality of Pepingen	Environmental officer
Bruno Moens	Kyoto in Pajottenland	Coördinator
Mieke De Cooman	Municipality of Merchtem	Environmental officer
Wouter Florizoone	Province of Flemish Brabant	Policy advisor of deputy governor Roefs
Liesbeth Bortels	Municipality of St-Pieters-Leeuw	Environmental officer
Birgit Volkaers	Municipality of Steenokkerzeel	Environmental officer
Pieter Moens	Municipality of Ternat	Coördinator local SEAP
Katleen Delbeke	Municipality of Zemst	Sustainability officer
Sigrid De Temmerman	Municipality of Halle	Sustainability officer

dinsdag 22 september voormiddag - provinciehuis, Leuven

Co-funded by the Intelligent Energy Europe Programme of the European Union

Voornaam	Achternaam	Gemeente	Functie	Handtekening
Bert	Gijsbers	Begijnendijk	Milieuambtenaar	
Guy	Trappeniers	Bertem	Milieuambtenaar	
Myriam	Vanholder	Bever	Milieuambtenaar	
Inge	Hatse	Bierbeek	Duurzaamheidsambtenaar	
Tom	Vanhove	Boortmeerbeek	Milieuambtenaar	
Nadine	Meeus	Boutersem	Milieuambtenaar	
Geert	Keldermans	Haacht/Interleuven	Milieuambtenaar	
Sarah	Geldof	Herent/Interleuven	Duurzaamheidsambtenaar	
Eric	Kumps	Hoellaart	Milieuambtenaar	
Christiaan	Serrus	Huldenberg	Diensthofd milieu	
Erwin	Thomas	Kortenaken	Milieuambtenaar	
Luc	Veldhaens	Linter	Milieudienst	
Liselotte	Vandoorne	Londerzeel	Duurzaamheidsambtenaar	

dinsdag 22 september namiddag - provinciehuis, Leuven

Co-funded by the Intelligent Energy Europe Programme of the European Union

Voornaam	Achternaam	Gemeente	Functie	Handtekening
Ellen	Lens	Diest	Duurzaamheidsambtenaar	
Lieve	Uytterhoeven	Glabbeek	Afdelingshoofd ruimte	
Elke	Hacour	Hoegaarden	Duurzaamheidsambtenaar	
Philip	Peetersille	Hoegaarden	Milieuambtenaar	
Stefan	Kempeneers	Interleuven	Projectmedewerker milieu	
Luc	Pintelon	Kraainem	Ingenieur	
Benita	van Hurck	Lubbeek	Beleidsmedewerker	
Marleen	Vandenbempt	Oud-Heverlee	Milieuambtenaar	
^{Gitta} Katrien	^{Horenaux} Weckx	Rotselaar/Bekkevoort/Interleuven	Duurzaamheidsambtenaar	
Marc	Verbruggen	Scherpenheuvel-Zichem	milieuambtenaar	
Sabrina	De Donder	Tervuren/Interleuven	medewerker milieu	
Johan	Massart	Tielt-Winge	Duurzaamheidsambtenaar	
Peter	Crabbé	Tremelo	Milieuambtenaar	

1.5 Agenda

The same workshop has been given 4 times for groups of 8 to 15 participants each:

15 and 22/09/2015, morning:

9u30 – 10u20 : SEAP-template, CO₂-reduction estimations, Covenant of Mayors procedures

10u20 – 10u50: how to integrate policy recommendations of provincial study on climate neutrality in local seaps

10u50 – 11u00: coffee break

11u00 – 13u00: workshop 'SEAPs that make a difference'

13u00: lunch

15 and 22/09/2015, afternoon:

13u00 – 13u30: lunch

13u30 – 14u20 : SEAP-template, CO₂-reduction estimations, Covenant of Mayors procedures

14u20 – 14u50: how to integrate policy recommendations of provincial study on climate neutrality in local seaps

14u50 – 15u00: coffee break

15u00 – 17u00: workshop 'SEAPs that make a difference'

1.6 Photos

Provide photos and titles from the workshop

Photo 1

Workshop 15-09-2015, Asse

Workshop 15-09-2015, Asse

Workshop 22-09-2015, Leuven

Workshop 22-09-2015, Leuven

Workshop 22-09-2015, Leuven

1.7 Dissemination material

Include here pictures, scanned copies, press clippings, presentations print screens and other dissemination material related to the workshop

Photo 2 Presentation by Els Cornelis 'how to develop an ambitious SEAP'

Photo 3 Projects brochure dissemination...

Klimaatplannen die het verschil maken

Inspiratie voor gemeentebesturen

Klimaatstudie Vlaams-Brabant klimaatneutraal: Beleidsaanbevelingen voor gemeenten

Dinsdag 15 september 2015, PVO, Asse
Dinsdag 22 september 2015, Provinciehuis, Leuven

Photo 4 Presentation by Mike Desmet, 'SEAPs that make a difference'

Photo 5 Presentation by Els Cornelis/Geerts Saye 'policy recommendations from provincial climate study for local SEAPs'

Beleidsaanbevelingen voor gemeenten uit de Klimaatstudie Vlaams-Brabant

Uitgangspunt: een duurzaamheidsrisico en een systeemrisico op energiegebied.

De context van het klimaatrisico en het energiegebied op de lokale klimaatneutraal is breed, in omvang, het gebied heeft complexe structuren en is sterk in de toekomstige in transitie.

Het is een duurzaamheidsrisico op energiegebied.

Uitgangspunt: een duurzaamheidsrisico en een systeemrisico op energiegebied.

De context van het klimaatrisico en het energiegebied op de lokale klimaatneutraal is breed, in omvang, het gebied heeft complexe structuren en is sterk in de toekomstige in transitie.

Het is een duurzaamheidsrisico op energiegebied.

Overkoepelende beleidsaanbevelingen

1. Het is van belang om het lokale gemeentelijke beleid te ontwikkelen in een transparante manier die ook voor alle belanghebbenden is zichtbaar. Het afstemmen van de verschillende beleidsaanbevelingen op elkaar is essentieel voor de realisatie van de lokale klimaatneutraal. Het is van belang om de verschillende beleidsaanbevelingen op elkaar af te stemmen.
2. Gemeenten die al bezig zijn met het ontwikkelen van hun lokale klimaatneutraal moeten erop toezien om de verschillende beleidsaanbevelingen op elkaar af te stemmen. Gemeenten die al bezig zijn met het ontwikkelen van hun lokale klimaatneutraal moeten erop toezien om de verschillende beleidsaanbevelingen op elkaar af te stemmen.

3. Gemeenten die al bezig zijn met het ontwikkelen van hun lokale klimaatneutraal moeten erop toezien om de verschillende beleidsaanbevelingen op elkaar af te stemmen. Gemeenten die al bezig zijn met het ontwikkelen van hun lokale klimaatneutraal moeten erop toezien om de verschillende beleidsaanbevelingen op elkaar af te stemmen.

Sectorale beleidsaanbevelingen

- In onderstaande sectorale beleidsaanbevelingen wordt een selectie gemaakt van de belangrijkste beleidsaanbevelingen die uit de klimaatstudie voortvloeien. Deze beleidsaanbevelingen zijn gebaseerd op de resultaten van de klimaatstudie en de beleidsaanbevelingen van de Vlaamse Reguleerder voor de Media en de Mediaautoriteit voor de Media.
- **Woningbouw:** gemeenten moet vóór gemeenten met het meeste aantal woningen
 - **Landbouw:** gemeenten moet de verduurzaming stimuleren in de lokale landbouw
 - **Gedrukt:** gemeenten moet de verduurzaming stimuleren in de lokale landbouw
 - **Verkeer:** gemeenten moet de verduurzaming stimuleren in de lokale landbouw
 - **Overheidsgebouwen:** gemeenten moet de verduurzaming stimuleren in de lokale landbouw
 - **Overheidsinstellingen:** gemeenten moet de verduurzaming stimuleren in de lokale landbouw

1. Ruimtelijke ordening

4. **Klimaatneutraal als basis voor de lokale ruimtelijke ordening**
- Klimaatneutraal heeft ook een impact op de lokale ruimtelijke ordening. Het is van belang om de lokale ruimtelijke ordening te ontwikkelen op basis van de lokale klimaatneutraal. Het is van belang om de lokale ruimtelijke ordening te ontwikkelen op basis van de lokale klimaatneutraal.

Woningbouw	Landbouw	Gedrukt	Verkeer	Overheidsgebouwen	Overheidsinstellingen
1	1	1	1	1	1

Photo 11 Summary of policy recommendations from provincial climate study to integrate in local SEAPs